

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden November 29-dik napján, 1814-dik esztendőben

Austriai Birodalom.

Ennek a' még mostis folyó, de már haldokló Novembernek 15-ik napján nevezetes innepe volt az Austriai lakosoknak. Ertem Sz. Leopoldnak, az Austriai tartományok pátronusának, és a' *Klosterneuburgi* Klastrom fundátorának napját, a' ki 1135-dik esztendőben a' Béts városa szomszédságában fekvő *Káhlenberg* nevezetű magas hegyen, feleségével *Agnessel* együtt meghalálózván, mind a' kettőnek hideg tetemei egy ezüstkoporsóba helyezették, és az elsőbbnek feje az Austriai főhertzei süveggel felekesítve, és veres bársonyból készített vánkosra tétetvén, az odavaló templomnak nagy oltárára helyezettődik, kinek tiszteletére mind Bétsvárosából, mind azon Klastromnak környékéről nagy számú sokaság szokott gyűlleni, 's ugyan erre nézve nemzeti innepnek nevezetik November 15-dik napja.

Ennekelőtte azon Sz. napra özsze-gyűlt sokaságnak hús, bor, pogácsa, és az említett Sz. ember képével ékeskedő ezüst emlékeztető pénzek osztattak-ki; most pedig ezen vendégeskedés megszünvén a' nevezetesebb embereket az ott lakó Apátúr gazdagon megvendégli. Ennek előtte a' Cs. Kir. Udvar is megszokott arra jelen-ni, és az ott nyugvó nagy Szent hamvai-nak gazdag áldozatot vinni; hanem ez is

megszűnt birmintz esztendőkkel ennekelőtte. Ezt az emlékezetes innepnapot, ám-bár igen essős lett légyen, ez idén is igen sok Bétsi és azon környékbéli buzgó ke-resztények megtisztelték. Az ittlévő igen szelid és bölts Dániai Király *hatodik Fridrik is* November' 14 kén azon híres Klastromot meglátogatta, annak környékét és minden ritkaságait megnézegette. Ez a' Fejedelem itt mulatásától fogva Bétsvárosát is megvizsgálta; a' Cs. Udvarban lévő pénzes-kabinetumot, betseskövek gyűjteményét, és azt a' mesterséges órát is, melly ha egyszer felvonatik, harmintharminc esztendeig foly, megszemlélgette, a' Sz. István igen magas tornyába is felment, és mind azt, mind Béts városa környékét nagy bámúlással uézte, a' Cs. Kir. Könyvestárát, az observatóriumot, t. i. a' tsillagvizsgáló tor-nyot meglátogatta; egy szóval, semmi oly nevezetes dolog nem találtatik Bétsben, a' melly ennek a' szelid és bölts Fejedelem-nek figyelmetességét elkerülhette volna.

A' Fels. Orosz Császárnak kedves test-vér huga, és a' Szaksz-Weimári örökös hertzegnek, Károly Fridriknek kedves éle-te párja *Mária Pawlowna* Orosz Nagy Hertzeg-asszony, a' szép tudományoknak és mesterségeknek tisztelője és gyakorlója, lévén a' Bétsi musikális társaságtól abba bévé-tetődött, kinek midőn a' diplomát ajánlot-ták volna, a' társaság jegyzőkönyvébe, a'

maga Fels. nevét tulajdon kezével feljegyzette — A' Fels. Angliai koronahertzeg, és mostani régens *György Fridrik* annak a' szép Magyar huszár Regementnek (mellynek második tulajdonosa, lovasság Generálisa *Radeczky*) mellyel Fels. Urunk ötet megtisztelte, két száz ezer forintot küldött ajándékba váltótzedulákban.

Ennekelőtte az Austriai birodalomban nagy számmal lakó Izraelitáknak különös, és tulajdon nemzetekbéli Törvényszékek, bírások, és ügyeszi voltak. A' birói hivatalt mindenkor a' Rabbik viselték. Mivel pedig sok tsalárdságban találtattak, ezt az ő jussokat a' múlt Oktober hónapban Fels. Urunk eltörlötte, 's olly parantsolatot méltóztatott kiadni, hogy ennekutánna mindén Austriai zsidó lakosok azon helységekbeli keresztény törvényszékekhez, bírákhoz, és polgári előjárókhoz folyamodjanak ügyesbajos dolgaikban, a' mellyekben lakoznak, egyszersmind a' múlt Oktober 22-ik napján költ végzésében azt is méltóztatott Fels. Urunk parantsolni, hogy a' zsidó nyelvnek minden közönséges törvényes és nem törvényes dolgokban meg kell szünni, 's a' helyett a' tartomány közönséges nyelvvel élni; es hogy végtére minden zsidónyelven irt bizonyság leveleknek semmi erejek nem fog ennekutánna lenni.

Prussiai birodalom.

A' Berlini Universitásban és oda való Gymnasiumokban tanult ifiak között a' múlt 1813-dik esztendőben, hazájoknak védelmezésére. és a' közönséges ellenségnek, a' Frantziáknak megzabolázásokra három száz két személyek fogtanak fegyvert, a' kik között tizenegy Professorok, és husz tanuló ifiak fosztattak meg életektől. Ezen hazások boldogságáért megholt tanítók és ifiakra nézve a' Berlini Universitas Mágistrátusa November első napján következő emlékezetes végzést hozott, hogy azoknak neveik, hazájok, és haláloknak neme az Universitas Szálájában egy táblára jegyez-

tessenek fel, 's annál fogva a' következő maradékok is serkentessenek fel hazafiai szereteteknek követésére. Egyszersmint mind azok, a' kik a' múlt esztendőben azon háborúban jelen voltak, megkérettetnek, hogy vagy a' verekedésben, vagy a' tábori nyavalákban megholt bajtársaiknak neveiket, hazájokat, és haláloknak módját a' nevezett Kir. Universitásnak jegyezzék fel, és küldjék meg; e' mellett a' Pruszsiai lazaretokban, avagy betegházakban szolgált emberekis megkérretnek, hogy azoknak neveiket, nyavaláikat, és halálok módját jegyezzék fel, a' kik az ő gondviselésük alatt vagy meggyógyultak, vagy megholtak. Ezeket olvastuk a' Berlini újságleveleknek 26-dik Oktobri darabjában.

Néhai *IV-dik Henrik* Frantzia és Navarra országi Király, a' Frantzia országi nagy számmal volt H. C. tartó lakosoknak 1598-dik esztendőben a' *Nantesben* hozott végzése által tökéletes vallásbeli gyakorlást engedett vala. Ezt a' végzést az ő fia *XIII-dik Lajos*, ha mind nehezen is bételyesítette; ellenben *XIV-dik Lajos* vallásbeli búzgóságától elragadtatván, 1685-dik esztendőben megmásolta, és a' maga birodalmának nagy kárára nyoltzvan ezer Hugonottaknál vagy Reformátusoknál többet üzött ki hazájokból, a' kik Angliában, Hollandiában, Pruszsziában, és Német Ország néhány tartományaiban letelepedvén az által, hogy manufacturákat, és fabrikákat új hazájokban esmértesekké tettek, előbbi hazájoknak sok kárt okoztak. Ezeknek a' hazájokból kiüzetett Hugonottáknak maradékaik a' Fels. Pruszsiai Király engedelméből, e' folyó November első napján hálaadó innepet tartottak mind Berlinben, mind más Prussiai városokban. A' Berlinben tartott hálaadó tiszteleten, a' Fels. Király testvér ötszei, *Wilhelm* és *Fridrik* Királyi Hertzegek, és *l'Estoque* azon nemzetbeli Pruszsus Generál-Lieutenant-is jelen voltak.

Régtől fogva tapasztalják a' Prusssziai birodalomnak, 's nevezetesen a' Berlini lakosoknak tudósabb és meszszebb látó Potentáns tagjai, hogy a' jelenvaló században gyakorlásban lévő isteni tiszteletnek módja nem oly tökéletes és nem is olly épületes, mint annak lenni kellene, és hogy inkább a' külső tzeremoniákra mint sem az ember belső érzékenységére tartozik. Erre való nézve némelly nevezetesebb predikátorok az ő Kir. Felségehez folyamodván azon esedeztek, hogy nekik e' részben engedtesse meg a' vallásbéli reformatió. Ő Kir. Felsége ezen tudós férfiaknak kéréseket igazságosnak találván, azt méltóztatott itt Bétsben való lételeiben végzeni és parantsolni, hogy a' következő tudós egyházi férfiak, úgymint egyházi fő-tanátsos és Udvari predikátor *Sack, Ribbeck*, egyházi tanátsos és Prépost Ur, *Hanstein* egyházi tanátsos, *Offelmayer* tábori Prépost, és *Eylert* egyházi tanátsos és Kir. Udvari predikátor Urak gyűljenek-össze, és tsinaljanak egy olly systemát, a' melly szerint a' Prusssziai birodalombéli isteni tiszteletnek eddig volt hibái megigazittassanak.

Nagy Britannia.

A' közelebb múlt postanapon költ Magyar Kurir honnyi leveleinek 91 dik és több következő lapjain tisztelt Olvasóinkal közöltetett az a' gyökeres orátzió, mellyet az Angliai most kormányzó hertzeg a' felső Parlamenton' elsőgyűlésében mondott vala. A' rend és azon gyűlésnek tudása azt kívánnyák, hogy azokat az ellenvetéseketis előbeszéljük, mellyeket az antiministerális, az az, a' ministerekkel és azoknak barátjaikkal ellenkező rész arra mondtak. Legelsőbben is *Lord Darnley* költ ki ellenek, és vélek való meg nem elégedését sok pontban kinyilatkoztatta. A' többi közt, hogy ők még most is számos armádát tartsanak Flandriában; hogy a' Bétsi Congressusban Nagy Britannianak ügye még eddig meg nem határozott;

kiváltképpen való módon, hogy az éjszaki Amerikai szabad Státusok ellen mindenek nélkül indított háborúnak semmi jó következése nintsen; és hogy a' Britanniai tengeri erő a' maga régi ditsőségét egészen elvesztette.

Erre az ellenvetésre, az Admirálitásnak, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő tanátsnak első Lordja azt felelte, hogy ha *Lord Darnley* a' maga panaszát világosabban megmagyarázza, őis kész leszen az ő kormányára bízott tárgynak körülállásosan leendő megigazittására.

A' ministeriummal ellenkező résznek egy régi és nevezetes tagja *Lord Grenville* ezen alkalmatossággal mondott hosszú és fontos beszédjében, *Lord Darnleynak* azon panaszát, mellyet az Angliai tengeri erőnek káros kormányozásáról, az Éjszaki Amérikával való háborúnak szerentsetlen-folytatásáról szóllott vala, helybehagyta, 's végtére világosan kimondotta, hogy azon okból nem voksolhat a' kormányzó hertzegnek küldendő addressére, az az, megköszönésére, mivel a' Királyi Székből mondott orátziójában a' közönséges adonak megkevesítéséről, és azon áldozat tetelről is, mellyet a' nemzet tett es teszen, semmi emlékezet nintsen, ellenben újabb tetetődik arra; ezek pedig mind az Amerika ellen való háborúnak folytatására tzeloznak. Ezek után keményen szóllott *Lord Grenville* az Anglus hadiseregeknek *Washington* városa, annak közönséges épületei, leveles tárai, 's egyéb effelek ellen gyakorlott kegyetlenségekről; hogy a' ministerek a' parlamenton megegyezése nélkül még mostis számos hadi népet tartsanak a' száraz Európában, és hogy a' Bétsi Congressusnak elkezdődését 's folytatását sok haszontalan kifogásokkal akadályoztatják.

Lord Liverpool ellenkezőképpen szóllott a' ministerekről, 's őket minden ellenvetések ellen védelmezni igyekezett. A' mi az Éjszaki Amérikával való békesseges

alkudozást illeti, úgymond ő, azt kívánom, hogy *Lord Grenville* a' maga ítélet tételét függeszse fel, semmi oly közönséges befolyásról ne szóljon mind addig, míg ezen pontról bővebben fogna tudósíttatni. Semmi különösséget nem találok továbbá abban, hogy ezen szókkal: *Igazságos és ditsőséges feltételekkel való békeséget kívánunk szerezni.* Egyébaránt bizonyossá tehetem arról a' parlamentomot, hogy a' ministerek semmitsem kívántak olyat, a' mi hazánknak ditsósságával, becsületével és hasznával meg ne egyezne; végtére azt is mondhatom, hogy az Ámerikai szabad státusokon történt szerentsétlenségenn senki közzülünk nem örült."

Lord Liverpoolnak ezen mentegető szavaira következő módon szóllott *L. Grenville*: „A' mi Washington városának elfoglalását, és az akkor történt dolgokat illeti, azt merem mondani, hogy az újjabb historiákban egy hadakozásról szinte emlékezet, a' melly nagyobb dühösséggel kezdődött és folytatódott volna. A' helyet, hogy a' magánosoknak tulajdonosságok méltó tekintetben tartatott volna, azok elragadtattak, és elpusztítottak, és a' lakosok, December' hónapjában a' legkegyetlenebb hidegben, lakhelyeikből kihajtottak, a' kik kéntelenek voltak magoknak az erdőkben menedékhelyet keresni, és közzülök az éhség, szomjúság, s mezitelenség miatt sokan meg is holtanak."

Lord Liverpool ismét elkezdett szólani, és *Lord Grenvillének* Európa jelenvaló kétséges kimenetelű állapotjáról mondott beszédjére ezeket jegyzette meg: „Magam is abban az értelemben vagyok, hogy Európa tsendességére annál hasznosabb lesz, minél élőbb végre hajtya a' Bétsi Congressus a' maga munkáját. Mind ezáltal ha azon gyűlésben előforduló tárgyaknak nagyságát, kiterjedtségét, és azoknak a' történéteknek külömbségét jól megfontolom, mellyek a' Frantzia nemzet ellen husz esztendőig folytatott háború-

ban történtek, éppen nem tsudálkozhatom, hogy azoknak meghatározása lassú lépésekkel megyen előre. Kétségkívül annál jobbleszen mennél idejében tudtára lesznek Európának azok az intézetek, a' mellyeknek oly nagy befolyások lesznek annak részeibe; de egy ily nagy és szövevényes, mellyben, sokféle környülállásokat szorosan meg kell fontolni, nem kevés időt és megéredtt gondolkozást kíván."

„A' mi a' Britanniai hadinépnek szároz Európában való további maradását tekint, több nemes Lordok emlékezhetnek arra, hogy az utolsó parlamentom' végződésének közelgetésével, az akkori hadi dolgokra ügyelő minister *Lord Bathurst* a' Státustól oly költsön véendő summa pénzről emlékezett, melly nem tsak az Éjszakamérika ellen kezdődött háborúnak folytatására, hanem azoknak az Európai hadinépnek zsoldba léendő tartásokrais szükséges volt, mellyek a' közönséges ellenségnek megzaboláztatására is kívántatott vala."

„A' mi pedig a' mi kereskedésünknek kiterjesztésére kívántató eszközöket nézi, nem tudom mitsoda homályos szókat talált a' nemes Lord azokban. Én egyedül azokról a' szükséges tárgyakról tettem emlékezetet, a' mellyek kereskedésünknek mióltát érdeklik, és a' mellyek által a' mi példanélkülvaló háborúságtól okoztatott szükségünket kipótolhatták. Gyakorta akadályoztatni kívánta a' nemes Lord azokat a' törvényeket, és intézeteket, mellyeket mi a' kereskedésnek nagyobbítására hoztunk vala; mivel pedig most ez a' kereskedés maga szokott útján megy, szükség, hogy okos intézetek által ismét előbbi lábára állittasson.

„A' mi jövedelmeinket, és finantziális' állapotunkat sem hagyhatom szó nélkül, 's azt mondom, hogy felette sajnálom, hogy azok olyan állapotban még nintsenek, a' millyenben szoktak lenni a' tartó békekességben. Azonközben az Anglia'

cursus az utolsó hónapokban ismét természetes megegyezésben vagyon, ámbar az Amérikával való háború még most is tart, és még mostis nagy summa pénz kívántatik a' száraz Európában lévő hadi seregeinknek tartására.,,

„Végtére *Lord Grenville* a' maga ellenvetésének sok pontját megmagyarázta, 's azt mondotta, hogy ő az Amérikában lévő Anglus seregeknek magok viseletét nem ósárolja, sőt *Prevost* Urat sem vádolya; mindazáltal nagyon sajnálja, hogy a' Kormányzék idejében ki nem nyilatkoztatta mind azokat, a' mellyek *Washingtonban* történtek, mind pedig azokat, a' mellyekkel *York* városában az ellenség a' tromfot tromffal visszaütötte — Mind ezek után akárki akár mit szökött, végtére tsakugyan mind a' két rész, az az, mind a' miniszterek, mind az ezekellen felkelt rész megegyeztek abban, hogy köszönő levél küldetessen a' Régens-hertzegnek.

Nem tsak a' felső, hanem az alsó parlamentomnak azon napon tartott ülésében is sok ellenvetések hömpörítették a' miniszterek ellen, mellyek mivel számosak, azoknak előadatásokat a' jövő postanapra halasztyuk.

Szövetséges Belgium.

A' hét szövetséges tartományoknak második Fülep Spanyol Király uralkodása alatt, azon birodalomtól való elszakadása és szabad társasággá való létele után, nem ugyan mindjárt, mert az lehetlen volt, hanem félzázaddal, egy nemzet sem talaltatott Európában olyan, mellynek kereskedése oly messze kihatott 's olly virágzó lett volna, mint volt a' szövetséges Belgáké, Ez az ő kereskedések Asiának legtávolabb fekvő részeire, nevezetesen a' Chinai birodalomra, és a' Japoni szigetekre is kiterjedt. Az ő útmutatások után mentek oda az Anglusok, és más Európai tengeri kereskedő nemzetek. De ezeknek az ő boldogságok sok ideig nem tartott, mivel a' Japoni lakosokkal roz-

szúl bánván, 's kintseiket elragadozván, onnan kibajtottak, és tsak egyedül a' szövetséges Belgák maradhattak meg barátságokban. Mindazáltal a' több Európai nemzetek is folytatták odavaló kereskedéseket, de titkon, es nem mint keresztény nemzetek, hanem mint Belgák.

Ezeknek az ő Japoni lakosokkal való barátságok is félbe szakadt e' folyó esztendőben. Észre vévén t. i. amazok, hogy a' Belgák őket megsalták, és más nemzeteknek is titkos utat tsináltak a' Japoniákba való kereskedésre. A' mostan uralkodó szövetséges Belgiumi örökös fejedelem ugy azon Asiai gazdag szigetekkel való barátságot és kereskedést újjobban vissza szerezni, és azt a' sok kintset, mellyett onnan hazájokba hordtak, újjobban megnyerni igyekezik. Ezeknek a' gazdag szigeteknek bővebb eszmérésére nézve szükség megtartani, hogy azok napnyugot felé a' Chinai birodalommal, éjszakfelé a' napnyugoti Tatar országgal, napkelet és délfele pedig a' napkeleti Oceánus tengerrel határosak. Igen sok arany, ezüst, és veres vastag gyöngyök teremnek ottan, mellyek épen úgy betsültetnek, mint a' fejér gyöngyök. Hajdan az ő uralkodó fejedelmek igen hatalmas Császár volt, és sok Királyokon uralkodott.

Német Ország.

A' Szakszóniai Királyságnak a' Felső Orosz Császár parantsolatyára a' Pruszsus minister *B. Recknek*, és Gen. Major *Gaudi* nak lett általadattatásáról vagyon ugyan a' Magyar Kurirnak 41-dik darabjában valamely rövid emlékezet: mind az által bővebben és világosabban elő van adatva a' Bétsi Udvari ujságoknak 32-dik darabjában következőképpen: Midőn, úgy mond, a' Szakszóniai Királyságnak provisoria (az az ideig óráig való) kormányozását a' felyebb nevezet Pruszsus ministernek, és Generál-Majornak, Orosz Feld-Marschal *Repnin* e' folyó Nov. 8-dik napján által adta volna, minden polgári és hadi fő Tisztviselők a' fő Kormányzék szála-

jába, melly ennekelőtte néhai tudós Szakszóniai miniszternek Gróf Brühlnek lakó palotája vala, összeüjtettek, kiknek száma kétszáz főnél többre ment. Ezen alkalmatossággal a' nevezett hertzeg szembe-tünő megilletődéssel mondotta el azon fran-zia beszédet, mellyben ő a' Szakszónia országi fő Tisztviselőktől elbúcsuzott. Erre az ő butszó oráziójára egy a' jelen volt Szakszóniai Miniszterek között német nyelven felelt, melly felelet nyomtatásban is kiadattatván, *Dresda* városának minden szegleteire kiragasztatott.

A' következett napon, u. m. November 9-kén minden Szakszóniai, polgári és hadi főbb Tisztviselők ujabb összeüjtettek a' nevezett palotába, a' midőn Pruszsiai titkos tanácsos *Krüger* mind azokat a' személyeket, a' kik idejében be nem mutatták, az új Gubernátornak bemutatta. Ezt a' gyűlést gazdag vendégség zártabé, mellyre minden Szakszóniai Tisztviselők megváltak hivattatva. A' midőn a' vendegeskedés alatt az ágyuk durrogtak volna, mind azoknak a' szövetséges fejedelmeknek a' kik Szakszónia országot oltalmok alá vették, mint az új Tisztviselőknek egészségeért számos bor poharak üresítették ki. A' hivataljokat letett Tisztviselők között való volt Szakszóniai Generál *Dobshitz* is, a' ki mindazáltal minden hivatal nélkül nem maradt, hanem *Dresda* városának Commendánsává tétellett. Mind ezek meglévén, az ott eddig őrizetén volt 5000 főből álló orosz seregek az onnan való kimenetelre parantsolatot vettek, 's Pruszsus hadinép marsirozott óda bé; hasonlóképpen *Freyberg*, *Meissen*, *Lipsia*, *Bautzen*, és más nevezetesebb Szakszóniai városokba is. A' *Torgau* és *Wittem-*

bergai erősségekbeis Pruszsus hadiseregek váltották fel az Oroszokat. Az Ország fővárosába *Dresdába* mintegy három battalion Pruszsusok telepedtek le, mindnyáján a' kaszárnyákba, hogy annál fogva a' máskeztis sok nyomoruságot szenvedett szegény lakosok újabb therviselésre ne kényszeríttessenek. Azok a' Szakszóniai hadiseregek pedig, a' kik azon országban imitt amott kuártélyoztak, *Merseburgba* küldettek őrizetre. A' Szakszóniai új provisoria kormányzókra nevezve még eddig semmi újabb rendelések nem tételődtek.

Frantzia Ország.

Lyon városában az utolsó háboruban egy könnyörülő aszszony személy az ott való lazaretben, vagy ispotályban feküdt beteg, és megsebesített hazafiainak gondviselését magára vállalván, azokkal úgy bánt mintha tulajdon fiai lettek volna. XVIII-dik Lajos királynak testvér öttse az Artesiai Gróf (most *Monsieurnek* neveztetik) nem régiben *Lyonban* lévén ezt a' frantzia *Márthát* magához hivatta, és megmondotta neki, hogy Párisba menjen. Midőn a' nevezett Királyi hertzeg őtet magához menni látta volna, eleibe ment, 's kezét megfogván így szollott nékie: „*Soha sem nézett Kegyelmed olly jól ki, mint most, az a' keresztényi különös szeretet, mellyet Kegyelmed beteg és sebes hazafiival nagy mértékben közlött, kendet egészen meg ifijította.* „*Valamint Felsőgedet is,* így felelt az aszszony, a' mi szeretetünk. Erre így szollott a' nevezett hertzeg. „*Igaz dolog, annyi tiszteletet mutattak Lyon városának lakosi most erántam, hogy mind azokkal az esztendőkkal, a' mellyekben frantzia országban nem voltam, ifiabbnak lenni képzelem magamat.*” —

Nov. 23-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 261 1/6 forintot Váltó-tzedelében. Egy Cs. aranyért 12 forintot 9 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek:

Nro. 39.

A' Magyar Kurir 44-dik darabjához.

B é t s.

Az idevaló Congressusban éjjel nappal munkálódó ministerek még sem tettek nem is tehettek közönségessé azokat a' tárgyakat, mellyeket eddig kidolgoztak, sok oly dolgok fordulván elő, mellyeknek megfontolása és elintézése több időt kíván, mint a' miképen ő magokis gondolták vala eleinte. Ez a' Congressus sokkal nevezetesebb annál, melly I. Maximilián Római Császár idejében tartatott. Ebben csak azok a' tárgyak fordultak elő, mellyek az Austriai birodalmat, Német, Cseh, és Lengyel Országot érdeklettek vala, 's annak legfőbb szélja a' volt, hogy az ő unokája I. Ferdinand II-dik Lajos Magyar Királynak testvér nényével Annával Lajos pedig Ferdinand testvérhugával Máriával öszveházassassanak, 's annál fdgva jövődöben Magyar és Cseh országok is az Austriai uralkodó házra eskhessenek. Ellenben a' jelenvaló Bétsi Congressus nem egy két országra, hanem az egész Európára kiterjed, mellyet oly rendbe hozni, hogy senki abban semmi kivétőt netalálhasson, hanem hogy örökös békesség állittatassék fel az Európai minden tartományokban, már ez a' dolog sok munkát és vigyázóságot kíván.

A' Bétsi régi Universitásban lévő tanítók és tanulók e' folyó November 19 dik napján inneplették meg néhai *Báró Quarinnak*, Cs. Kir. Udvari orvosnak emlékezetes napját, a' ki egész Európában leghiresebb orvos Doctor lévén, ebben a' főiskolában hatszor viselte a' Rectorságot. Legelsőbben is a' Cs. Kir. Udvari Kápolnában nagy misét tartott a' *Scotusok* Abbása, a' ki a' megholtak utolsó szempillantájában

is jelen volt, őtet a' halálra készítette. A' halotti oráziót idevaló orvos, és a' Medica Facultásnak mostani Decánusa *Häder János Ferentz* mondotta. Ő Cs. Kir. Felsége kegyelmesen megengedte, hogy Udvari tanácsos a' Medicinának és Cbyrurgiának Doctora Nemes *Bienenburgi Beinl Ur* az idevaló Josephina Academiának mostani Directora azon hadi orvosi emlékeztető jelt, mellyel a' Fels. Baváriai Király *Maximilián József* őtet megtisztelte, köntösének gombján viselhesse. Ezt az igen híres és tudós Orvos Dectort néhai II-dik József Császár a' maga költségén taníttatta, és azon tudós utazására is, mellyet tudományának kiterjesztésére nézve minden Európai pallérozott országokban tett vala, elegendő költséget adott. Ez a' tudós ember egy volt azok között, a' kik a' M. Kurir elsőbb Irójának utolsó nyavalájában orvosi tanácsot tartottak vala,

Magyar Ország.

A' Pilisi és Pasztói Ciscerciták Klostromának eddig volt Abbását, és a' *Zirczi Apáturságnak* Administrátorát *Dietta Antal* Urat sok jeles érdemeire nézve ezen utolsó Apáturságnak tulajdonosává Ő Cs. Kir. Felsége tenni méltóztatott, a' kit is a' Septemvirális Táblának Praelatusa fő tisztelendő *Báró Prényi Ur* azon hivatalra felszentelni, 's abban az ő Felsége kegyelmes rendelkezéséből megerősíteni köteleességének tartotta.

Hasonló halotti tisztességet tettek Pesten Oktober 17-dik napján az odavaló királyi főiskolának tanítói, és tanuló ifjai néhai *Mitterbac het Lajos* Urnak a' mezzei gazdaság a' természeti historia, és tech-

nologia igen híres és hasznos tanítójának mint Bécsben B. Quarinnak. Professor *Schmidt* Urnak igen szép halotti oráziót mondott a' megholt felett, olly hathatós oráziót, melly rendkívül való nagy tiszteletet öntött a' jelenvolt halgatókba. Az ő melyképe az Universitas szalájának falára volt függesztve, és fekete fátyollal bévonva, melly hasonló keppen szomorú emlékezetet indított a' jelenvolt személyekben. Vólt tanítványi és betsüllői elvégzették magok közt, hogy a' megholt emlékezetének örökké leendő fenn tartatására az Universitas templomában egy emlékeztető oszlopot fognak emeltetni.

A' Fels. Orosz Császár a' mult Oktober vége felé Budán lévén, azokat a' Gavalérokat, a' kik Ő Cs. Felségének ottvaló létele alatt solgálatot tettek, gazdagon megajándékozta. Nevezetessen *Gróf Szécsényi Lajos* ő Nagyságának, *Gróf Hóditz*, és *Liptay* palatinális Huszár Regementből való Főhadnagyoknak, nem különben azon Regemen.nél szolgáló Allhadnagynak *Gróf Berényi* ő Nagyságának egyenegyen igen betses gyűrűket ajándékozott.

A' Posonyi Megye káptalannak egyik tisztelendő tagja, néhai *Pisztavszky* Ur meghalálózván, helyette tisztelendő *Klimko Mihály* Ur Csejte városának vólt érdemes Plébánusa és All-Esperest emeltett azon egyházi hivatalra.

Midőn November 10-dik napján, a' *Gróf Riesch* Cs. Kir. Generál-Majór dra-

gonyos regementjének Major-Osztálya Morban mulatott volna, azon örök emlékezetre méltó Lipsiai ütközetnek elfelejtetelen napját, mellyben a' Frantziák végképen megtörettek 's annál fogva Európa az ő tirannussától megszabadúlt, megint neplette. Ezt a' derék dragonyos Divisiót a' Nagy-Turbályi helységnek örökös Ura *Gróf Mayláth* Eő Nagysága azon alkalmatossággal gazdagon megvendéglette anyiban, hogy a' Tiszt Urakat magához ebédre hívatta, az Al-Tiszteknek és közembereknek pedig egyenként egy font hust, és egy ittze jó bort osztatott ki, melly jótéteménye ezen derék Regementnél örök emlékezetben fog maradni.

A' Rosnyai Tiszt, Káptalannak egyik érdemes tagját, Fő Tiszt. *Macsovszky István* Kánonok, és *Dömölki* Abbás Urat, és a' Kir. Törvényes-Táblának egyik Praelátusát, külömbkülömbféle érdemeire nézve, mellyeket mind a' Fels. Uralkodó Fejedelem, mind kedves Magyar hazája eránt gyakorta bizonyított, a' N. Váradí Püspöki Káptalann Lektorává tenni méltóztatott Felséges Urunk.

*) A' Magyar kurirnak elsőbb Irója D. D. S. mind a' két Magyar hazabéli tisztelt Olvasóitól alázatos engedelmet kér, hogy tizenkét hetekig tartott súlyos betegségéből következett erőtlensége miatt, most szebb, jobb, és fontosabb dolgokkal nem szolgálhatott. A' mit eddig elmulatott, azt ezután kipotolni igyekezik.